

Okręgowy Ośrodek Wychowawczy w Kcyni
ul. Jana Kantego 1
89-240 Kcynia
tel. 52 3847117; fax 52 5894630
www.kcynia.oow.gov.pl
e-mail: sekretariat@kcynia.oow.gov.pl

„Wychowanie do życia w rodzinie”

Informacje o celach i treściach realizowanego programu nauczania, podręcznikach szkolnych oraz środkach dydaktycznych, dotyczących zajęć edukacyjnych realizowanych w

Szkole Podstawowej nr 3 w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Kcyni

- 1. Cele realizowanego programu nauczania w ramach zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”:**
 - 1) Wspieranie wychowawczej roli rodziny,
 - 2) Promowanie integralnego ujęcia ludzkiej seksualności,
 - 3) Kształtowanie postaw prorodzinnych, prozdrowotnych i prospołecznych,
 - 4) Ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka. Wnoszenie pozytywnego wkładu w życie swojej rodziny,
 - 5) Okazywanie szacunku innym ludziom, docenianie ich wysiłku i pracy, przyjęcie postawy szacunku wobec siebie,
 - 6) Pomoc w przygotowaniu się do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania. Pokonywanie trudności okresu dorastania,
 - 7) Kształcenie umiejętności przyjęcia integralnej wizji osoby. Wybór i urzeczywistnianie wartości służących osobowemu rozwojowi. Kierowanie własnym rozwojem, podejmowanie wysiłku samowychowawczego zgodnie z uznawanymi normami i wartościami. Poznawanie, analizowanie i wyrażanie uczuć. Rozwiązywanie problemów,
 - 8) Pozyskanie wiedzy na temat organizmu ludzkiego i zachodzących w nim zmian rozwojowych w okresie prenatalnym i postnatalnym oraz akceptacja własnej płciowości. Przyjęcie integralnej wizji ludzkiej seksualności. Umiejętność obrony własnej intymności i nietykalności seksualnej oraz szacunek dla ciała innej osoby,
 - 9) Uświadomienie i uzasadnienie potrzeby przygotowania do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny. Zorientowanie w zakresie i komponentach składowych postawy odpowiedzialnego rodzicielstwa,
 - 10) Korzystanie ze środków przekazu, w tym z internetu, w sposób selektywny, umożliwiający obronę przed ich destrukcyjnym oddziaływaniem.

- 2. Treści realizowanego programu nauczania w ramach zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”:**
 - 1) Rodzina. Uczeń:

- a. Wie, co składa się na dojrzałość do małżeństwa i założenia rodziny; zna kryteria wyboru współmałżonka, motywy zawierania małżeństwa i czynniki warunkujące trwałość i powodzenie relacji małżeńskiej i rodzinnej,
- b. Rozumie, jakie miejsce zajmuje rodzina w społeczeństwie,
- c. Rozpoznaje typy struktury rodziny: rodzina wielopokoleniowa, rodzina pełna, rodzina niepełna, rodzina zrekonstruowana,
- d. Wyjaśnia miejsce dziecka w rodzinie i jej rolę dla niego: w fazie prenatalnej, podczas narodzin, w fazie niemowlęcej, wczesnodziecięcej, przedpokwitaniowej, dojrzewania, młodości, wieku średniego, wieku późnego,
- e. Potrafi komunikować swoje uczucia i budować prawidłowe relacje rodzinne,
- f. Wie, jak okazać szacunek rodzeństwu, rodzicom i dziadkom oraz docenić ich wkład w życie rodzinne; potrafi wymienić za co i w jaki sposób można wyrazić im wdzięczność,
- g. Rozumie na czym polega odpowiedzialność wszystkich członków za atmosferę panującą w rodzinie; wie jak komunikować uczucia, wyrażać pamięć, składać życzenia z okazji ważnych rocznic rodzinnych, imienin, urodzin, Dni Matki, Ojca, Babci i Dziadka, być uprzejmym i uczynnym każdego dnia,
- h. Zna i rozumie funkcje rodziny, np. prokreacyjna, opiekuńcza, wychowawcza oraz ich znaczenie na poszczególnych etapach rozwoju człowieka,
- i. Wyjaśnia czego dotyczy i w czym przejawia się rodzinne wychowanie do miłości, prawdy, uczciwości, wychowanie patriotyczne, religijne, moralne,
- j. Przystwaja wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólne świętowanie, organizacja i przeżywanie wolnego czasu,
- k. Zauważa i docenia formacyjną rolę rodziny: w zakresie przekazywania wiedzy (o życiu, człowieku, świecie, relacjach międzyludzkich), kształtowania postaw, ćwiczenia umiejętności, tworzenia hierarchii wartości, uczenia norm i zgodnych z nimi zachowań,
- l. Zna i stosuje zasady savoir vivre'u zarówno wobec gości, jak i najbliższych członków rodziny,
- m. Wie, na czym polega instytucjonalna pomoc rodzinie w sytuacji: choroby, uzależnienia, ubóstwa, bezrobocia, zachowań ryzykownych, problemów pedagogicznych, psychologicznych, prawnych.

2) Dojrzwianie. Uczeń:

- a. Rozpoznaje zmiany fizyczne i psychiczne; zauważa i akceptuje zróżnicowane, indywidualne tempo rozwoju,
- b. Zna kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej,
- c. Rozumie, czym jest cielesność, płciowość, seksualność,
- d. Wskazuje różnice w rozwoju psychoseksualnym dziewcząt i chłopców,
- e. Wyjaśnia, na czym polega identyfikacja z własną płcią,
- f. Zna zagrożenia okresu dojrzewania, takie jak: uzależnienia chemiczne i behawioralne, presja seksualna, pornografia, cyberseks, prostytutka nieletnich; potrafi wymienić sposoby profilaktyki i przeciwdziałania,
- g. Omawia problemy wieku młodzieńczego i sposoby radzenia sobie z nimi,

- h. Rozumie, jak budowane są relacje międzyosobowe, wyjaśnia ich znaczenie w rozwoju społeczno-emocjonalnym; potrafi przedstawić istotę: koleżeństwa i przyjaźni, sympatii młodzieńczych, pierwszych fascynacji, zakochania, miłości; zwraca uwagę na potrzebę i wartość wzajemnego szacunku, udzielania pomocy, empatii i współpracy,
 - i. Uczestniczy w podziale obowiązków; korzysta z pomocy innych i sam jej udziela; potrafi dzielić czas pomiędzy pracę i rekreację; wie jak tworzyć atmosferę świętowania,
 - j. Przedstawia rolę autorytetów w życiu człowieka, wymienia osoby uznane za autorytety przez innych i siebie.
- 3) Seksualność człowieka. Uczeń:
- a. Określa pojęcia związane z seksualnością: męskość, kobiecość, komplementarność, miłość, wartość, małżeństwo, rodzicielstwo, odpowiedzialność; wyjaśnia na czym polega i czego dotyczy integracja seksualna,
 - b. Rozumie znaczenie odpowiedzialności w przeżywaniu własnej płciowości oraz budowaniu trwałych i szczęśliwych więzi,
 - c. Określa główne funkcje płciowości, takie jak: wyrażanie miłości, budowanie więzi i rodzicielstwo, a także wzajemna pomoc i uzupełnianie, integralna i komplementarna współpraca płci,
 - d. Rozumie, na czym polega prawo człowieka do intymności i ochrona tego prawa,
 - e. Wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność mężczyzny i kobiety za sferę seksualną i prokreację,
 - f. Charakteryzuje związek istniejący pomiędzy aktywnością seksualną a miłością i odpowiedzialnością; omawia problemy związane z przedmiotowym traktowaniem człowieka w dziedzinie seksualnej,
 - g. Potrafi wymienić argumenty biomedyczne, psychologiczne, społeczne i moralne za inicjacją seksualną w małżeństwie,
 - h. Przedstawia przyczyny, skutki i profilaktykę przedwczesnej inicjacji seksualnej,
 - i. Zna choroby przenoszone drogą płciową; rozumie ich specyfikę, rozwój i objawy; wie, jakie są drogi przenoszenia zakażenia; zna zasady profilaktyki,
 - j. Potrafi wymienić różnice pomiędzy edukacją a wychowaniem seksualnym,
 - k. Potrafi scharakteryzować i ocenić różne odniesienia do seksualności: permissywne, relatywne i normatywne,
 - l. Rozumie wartość trwałości małżeństwa dla dobra rodziny.
- 4) Życie jako fundamentalna wartość. Uczeń:
- a. Wyjaśnia, co to znaczy, że życie jest wartością,
 - b. Rozumie, na czym polega planowanie dzietności rodziny; wie, jakie aspekty należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji prokreacyjnych.
 - c. Zna zasady przygotowania kobiet i mężczyzn na poczęcie dziecka oraz rozumie, czym jest odpowiedzialne rodzicielstwo,

- d. Wyraża postawę szacunku i troski wobec życia i zdrowia człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci,
- e. Zna fazy psychofizycznego rozwoju człowieka w okresie prenatalnym i postnatalnym; orientuje się w czynnikach wspomagających i zaburzających jego psychiczny, fizyczny, duchowy i społeczny rozwój,
- f. Rozumie, czym jest opieka prekoncepcyjna i prenatalna uwzględniająca zdrowie ojca, matki i dziecka, formy prewencji, profilaktyki i terapii,
- g. Ma szacunek dla ludzkiego ciała; zna podstawy higieny; troszczy się o zdrowie: właściwe odżywianie, odpowiedni strój, sen i aktywność fizyczną,
- h. Pozytywnie odnosi się do osób z niepełnosprawnością, widząc w nich wartościowych partnerów w koleżeństwie, przyjaźni, miłości i rodzinie,
- i. Wyraża troskę o osoby chore i umierające; zachowuje pamięć o zmarłych, współtowarzyszy bliskim w przeżywaniu żałoby.

5) Płodność. Uczeń:

- a. Wie, że płodność jest wspólną sprawą kobiety i mężczyzny,
- b. Potrafi przedstawić fizjologię płodności i wymienić hormony warunkujące płodność kobiet i mężczyzn,
- c. Zna metody rozpoznawania płodności, ich przydatność w planowaniu rodziny i diagnostyce zaburzeń,
- d. Przedstawia problem niepłodności; określa jej rodzaje, przyczyny, skutki; wyjaśnia na czym polega profilaktyka i leczenie,
- e. Definiuje pojęcie antykoncepcji i wymienia jej rodzaje, dokonuje oceny stosowania poszczególnych środków antykoncepcyjnych w aspekcie medycznym, psychologicznym, ekologicznym, ekonomicznym, społecznym i moralnym,
- f. Zna różnice między antykoncepcją a naturalnym planowaniem rodziny, zapłodnieniem in vitro a naprotechnologią,
- g. Rozumie, czym jest ciąża i poród oraz jak powinno wyglądać przyjęcie dziecka jako nowego członka rodziny,
- h. Potrafi wyjaśnić rolę i zadania szkół rodzenia oraz wartość naturalnego karmienia,
- i. Wie, jak istotne znaczenie, zarówno w aspekcie medycznym, psychologicznym, jak i społecznym ma gotowość członków rodziny na przyjęcie dziecka z niepełnosprawnością,
- j. Rozumie sytuację rodzin mających trudności z poczęciem dziecka i doświadczających śmierci dziecka przed narodzeniem,
- k. Wie czym jest adopcja i rodzina zastępcza oraz jakie jest ich znaczenie dla dzieci, rodziców i społeczeństwa.

6) VI. Postawy. Uczeń:

- a. Potrafi wymienić i uzasadnić normy chroniące życie małżeńskie i rodzinne oraz sprzeciwić się naciskom skłaniającym do ich łamania,
- b. Wie, że aktywność seksualna, jak każde zachowanie człowieka podlega odpowiedzialności moralnej,
- c. Radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu,

- d. Zna i stosuje zasady savoir-vivre`u w różnych sytuacjach społecznych,
 - e. Rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedzane i pisane słowa,
 - f. Kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego,
 - g. Bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania,
 - h. Świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany,
 - i. Jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie
3. Podręczniki szkolne do zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”.
Elementy podręcznika „Wędrując ku dorosłości”, Magdalena Guziak – Nowak, Teresa Król, RUBIKON (2019). Nr ewidencyjny MEN 1070/1/2019
4. Środki dydaktyczne do zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”
- a. Karty pracy,
 - b. Filmy dydaktyczne,
 - c. Foldery,
 - d. Ulotki,
 - e. Krzyżówki,
 - f. Materiały piśmiennicze.

DYREKTOR
Okręgowego Ośrodka Wychowawczego
w Krynii
mgr Paweł Duda

Podstawa prawna:

§ 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego

